

אבל **אשה**, וכי **בירה להקדיש** עכשיו את **מעשה ידיה**? הלא אינה יכולה להקדיש עכשיו כיון שהיא משועבדת לבעלה, ואם כן אין הנדר יכול לחול לאחר הגירושין כיון שזה דבר שלא בא לעולם.

ומביא ראייה לפשוט נידון זה ממקום אחר.

הא לא דמי — אין לדמות את נידון דידן **אלא לאדם האומר לחבירו, שדה זו שכבר מכרתי לך, לכשאקנה ממך, תקדיש** [תהא קדושה],

דבאופן זה **מי** [וכי] **קדשה**? הרי זהו ודאי דבר שלא בא לעולם כיון שאין השדה ברשותו,

והוא הדין בנידון דידן אין האשה יכולה לאסור את מעשי ידיה לאחר שתתגרש, כיון שעכשיו מעשי ידיה אינם ברשותה, והרי זה דבר שלא בא לעולם.

מתקיף לה רב פפא, — דוחה רב פפא את סברת רבי ירמיה.

מי דמי — וכי איך אתה משווה את שני הדינים?

הרי דוקא **גבי זבינא** [מכירה] אנו אומרים שאין ההקדש חל,

כיון ש**פסיקא מילתייהו** — שהשדה הזו בשעה שהוא מקדיש אותה, הרי היא איננה ברשותו לגמרי, ואין לו בה שום זכות, ולכן זה נחשב דבר שלא בא לעולם.

אבל **גבי אשה**, **מי** [וכי] **פסיקא מילתא?** —

השתא מיהת לא מגרשה [הלא עדיין לא התגרשה] ואם כן הגירושים הם דבר שלא בא לעולם,

וממאי דכי אמרה הכי מהניא — ומנין לנו לומר שנדר כזה חל, הלא אי אפשר לאסור דבר שלא בא לעולם?

א-19 ומתצינן:

אמר רבי אילא: אכן אפשר לאסור דבר שיחול רק לאחר זמן.

והראיה לכך: **ומה אילו אדם שאומר לחבירו שדה זו שאני מוכר לך, לכשאקנה ממך** [לכשאקנה אותה ממך], **תקדיש** [תהא קדושה],

מי [וכי] **לא קדשה?**

הלא מסברא יש לומר שיכול אדם להקדיש את שדהו בשעה שהוא מוכר אותה באופן שההקדש יחול אחר כך. ואם כן, הוא הדין בנידון דידן, יכולה האשה לאסור את ידיה באופן שזה יחול לאחר שתתגרש.

ומקשינן:

מתקיף לה רבי ירמיה,

מי דמי — וכי איך אתה משווה את שני הדינים?

הלא באופן שהוא הקדיש שדה ואמר: **שדה זו שאני מוכר לך**, חל ההקדש **כי השתא בידיה היא**. השדה עדיין ברשותו היא, ובידו להקדיש את זה עכשיו, ולכן אין זה נחשב דבר שלא בא לעולם.

בן נורי כלשונה דהיינו שהיא אסרה את המעשי ידים ולא את הידים עצמם. ואם כן קשה עליו

את מעשי ידיה עכשיו באופן שזה יחול
לאחר שתתגרש, כיון שהם שלה כבר עכשיו
אלא שהם משועבדים לבעל, וזה נחשב דבר
שבא לעולם.

מתקוף לה רב שישא בריה דרב אידי —
דוחה רב שישא את סברת רב פפא.

מי דמי — וכי איך אתה משווה את שני
הדינים?

הרי דוקא לגבי **שדה** הממושכנת אנו אומרים
שחל ההקדש,

כיון שבידו של בעל השדה **לפרותו** ולהחזיר
את השדה לרשותו, ועל כן אין זה נחשב
דבר שלא בא לעולם.

אבל **אשה**, וכי **בידה להתגרש?** (17)

ואם כן, הרי הגירושין נחשבים דבר שלא בא
לעולם.

ומביא ראייה לפשוט נידון זה ממקום אחר.

הלא אין האשה שייכת לבעלה לגמרי, אלא
היא משועבדת לבעלה, ולכן אין מעשי ידיה
נחשבים כדבר שלא בא לעולם, שהרי הם
ברשותה. אלא שכל זמן הנישואין הם
משועבדים לבעל, אבל לאחר שתתגרש חל
עליהם איסור הנדר.

ומביא ראייה לפשוט נידון זה ממקום אחר.

הא לא דמי — אין לדמות את נידון דידן,
אלא לאדם **האומר לחבירו, שדה זו**
שמשכנתי לך [ששעבדתי אותה לך כנגד
חובי], **לכשאפדנה ממך, תקדיש** [תהא
קדושה],

שבאופן זה **מי** [וכי] **לא קדשה?**

הלא ודאי שזה נחשב דבר שכבר בא לעולם,
כיון שהשדה היא למעשה שלו כבר עכשיו,
אלא שהיא משועבדת, ולכן יכול בעל השדה
להקדיש עכשיו באופן שזה יחול לאחר
שיפסיק השעבוד. (16)

והוא הדין בנידון דידן, יכולה האשה לאסור

שעיקר ההקדש חל על הגוף ורק ממילא הפירות
אסורים משום שהם פירות הקדש.

אבל לאסור את זה הוא לא יכול, משום שנדר
יכול לעשות רק מי שהוא בעלים על השימוש
בשדה, כיון שעיקר הנדר חל על השימוש בדבר,
ואם כן בשדה הממושכנת, המלוה הוא הבעלים
על הפירות. [אחרונים]

17. הר"ן מקשה והלא האשה יכולה לומר
לבעלה איני ניזונת ממך ואיני נותנת לך את
מעשי ידי ואם כן הרי בידה למנוע את שעבודם
של מעשי ידיה? ומתוך הר"ן דאין הכונה כאן רק
על מעשי ידיה דהיינו הרווחים שלה אלא הנידון
הוא על מלאכות הבית שהיא משועבדת לעשות

את קושיית הגמרא שאין אדם אוסר דבר שלא בא
לעולם. ועיין בחידושי הגר"ח על הש"ס אות
קצו מה שכתב לישב את דברי הרמב"ם.

16. התוספות בכתובות מעמידים את דברי
הגמרא שמדובר כאן שהלווה אוסר את השדה
בקונם [והגמרא קוראת לקונם בלשון הקדש]
ולכן הנדר אינו חל רק לאחר שהוא יפדה את
השדה, אבל אם הלווה יקדיש את השדה לגמרי
אז יחול ההקדש כבר בשעת ההקדשה.

והטעם הוא, מכיון שהשדה הממושכנת הינה
רק משועבדת למלוה וזה נחשב שהמלוה הינו
בעלים על הפירות ואילו גוף השדה שייך ללוה,
ולכן הקדש יכול לעשות מי שהגוף שלו כיון

כלומר, הקונם הוא כמו "קדושת הגוף", כמו קרבן, שקדושתו היא מחמת היותו קרבן ולא מחמת שייכותו להקדש. ואין הוא כקדושת דמים, הנובעת משייכותו הממונית של החפץ להקדש בלבד.

וכדברא,

דאמר רבא, הקדש — אם אדם שיעבד את שורו לבעל חובו, ולאחר מכן הוא הקדיש את השור קדושת הגוף. (18)

וחמין — אם אדם שיעבד את חמצו לגוי בעבור חובו, ואחר מכן עבר על זה הפסח ונאסר החמץ בהנאה.

ושחרור — אם אדם שיעבד את עבדו לבעל חובו,

ולאחר מכן שחרר את עבדו.

מפקיעין מידי שעבוד — פקע השעבוד על ידי כך.

ולמדנו מדברי רבא, שקדושת הגוף כוחה גדול כדי להפקיע את השעבוד. ולכן יכולה האשה לאסור את מעשי ידיה על בעלה אפילו שהיא משועבדת לו, כיון שעל ידי הקונם נפקע השעבוד של הבעל.

ומקשינן:

אי הכי, למה לי מדוע צריכים אנו לומר שטעם ההפרה הוא משום **שמא יגרשנה?** הלא בלאו הכי יש לבעלה להפר, כדי שלא יחול הנדר!

הא לא דמיא — אין לדמות את נידון זה **אלא** לאומר לחבירו, שדה זו שמשכנתי לך לעשר שנים, לכשאפרנה ממך, תקדיש [תהא קדושה],

דבאופן זה מי [וכי] לא קדשה?

ודין זה יש לדמות לנידון דידן, דכשם שרואים אנו בשדה שעל אף שאינו יכול לפדות את השדה בכל זאת כיון שגוף השדה שלו הרי הוא יכול להקדיש את זה, וזה נחשב כדבר שישנו בעולם, כמו כן אשה יכולה להקדיש ולאסור את מעשי ידיה כיון שהם שלה, והם נחשבים כישנם בעולם.

מתקיף לה רב אשי — דוחה רב אשי את סברת רב שישא.

מי דמי — וכי איך אתה משווה את שני הדינים?

הרי דוקא לגבי שדה הממושכנת חל ההקדש,

כיון שהתם קיין — יש קצבה לשעבוד ולאחר עשר שנים קצובות יחזור אליו השדה, ולכן יכול הוא להקדיש את זה

אבל **אשה, מי** [וכי] **אית לה קיצותא?** — והלא אין לה קצבה לנישואיה, ואם כן הרי הגירושין נחשבים כדבר שלא בא לעולם.

אלא אמר רב אשי תירוץ אחר ליישב את הסתירה בדברי שמואל. ב-19

אין לדמות הקדש רגיל לקונמות, משום ש**שאני קונמות, דבי קדושת הגוף דמי.**

18. זהו לפי דעת רש"י, אבל רבינו תם סובר שאף אם הקדישו קדושת דמים פקע השעבוד.

לו כגון לבשל לאפות וכדו', ומזה אינה יכולה ליפטר בשום אופן.